

Desatero povinností dlužníka

pro insolvenční řízení, ve kterých bylo vydáno usnesení soudu o úpadku před 31.5.2019

Dlužník je povinen po dobu trvání účinků schválení oddlužení dodržovat následující povinnosti:

1) Poskytovat insolvenční správce součinnost

Dlužník je povinen poskytovat insolvenční správce (nebo jí pověřené osobě) všestrannou součinnost, komunikovat s ní (zvedat telefon, odpovídat na e-maily a zaslanou poštu), informovat jí o všech dále uvedených skutečnostech a dbát jejích pokynů. Insolvenční správce je pro dlužníka v tomto řízení nejdůležitější osobou, která mu bude sdělovat všechny podstatné informace o průběhu řízení a na kterou se bude dlužník obracet se svými žádostmi s řízením souvisejícími.

Bez zbytečného odkladu oznámit insolvenční správce každou změnu:

- a. svého bydliště (nikoliv trvalého pobytu, jak je uveden v občanském průkazu, ale adresy místa, kde se skutečně zdržuje s úmyslem zdržovat se tam trvale), je-li adresa pro doručování odlišná od adresy bydliště či trvalého pobytu, oznámí dlužník i změnu adresy pro doručování
- b. telefonního čísla, na kterém bude k zastížení
- c. e-mailu, který používá
- d. čísla svého (popřípadě jiného) bankovního účtu, kam mu lze zasílat peněžní prostředky (pro případ, že tak bude muset učinit insolvenční správce).

Změna vyživovaných osob

Dlužník bude informovat insolvenční správce a plátce mzdy či jiného svého příjmu (většinou mzdovou účtárnu) o všech změnách v poměrech osobních, které mohou mít vliv na výši výpočtu nezabavitelné částky (a tyto změny doloží příslušnými listinami), jde zejména o:

- e. sňatek nebo rozvod, uzavření nebo zrušení registrovaného partnerství
- f. narození dítěte
- g. dosažení zletilosti dítěte a ukončení jeho denního studia (která z těchto skutečností nastane později)
- h. zahájení řízení a rozhodnutí o určení výživného - bude-li zahájeno řízení o úpravě poměrů nezletilých dětí dlužníka nebo o stanovení výživného, oznámí to dlužník bezodkladně insolvenční správce

2) Výše pravidelné splátky

Zabezpečovat si takový trvalý příjem, který zajistí, že prostřednictvím pravidelných měsíčních splátek budou do 5 let od schválení oddlužení uspokojeny pohledávky přihlášených nezajištěných věřitelů nejméně z 30 %.

Za trvalý příjem je považován takový, který je srovnatelný s příjmy v oboru na místním trhu práce v okolí bydliště dlužníka v daném čase a místě. Dlužník má povinnost snažit se dosáhnout vyššího výdělku, který lze spravedlivě požadovat dle kvalifikace a vzdělání dlužníka.

Výše částky, která se bude rozdělovat každý měsíc mezi věřitele, bude záviset jak na výši příjmu dosaženého v daném měsíci, případně na změně osobních poměrů dlužníka (zda a kolik má vyživovacích povinností), tak i na změně právních předpisů stanovujících životní minimum jednotlivce a výši normativních nákladů na bydlení (které se zpravidla mění vždy k 1. lednu). Nebude-li příjem dlužníka postačovat k zaplacení alespoň 30 % (při schválených snížených splátkách činí hranice 50%) nezajištěných pohledávek, bude o tom insolvenční správkyň dlužníka informovat. Nejedná-li dlužník nápravu (nezajistí-li si zvýšení příjmů), je to důvodem pro zrušení oddlužení.

Dlužník má možnost uzavřít smlouvu o důchodu (či darovací smlouvu) s třetí osobou. Touto smlouvou se třetí osoba zaváže, že bude dlužníkovi měsíčně přispívat určitou konkrétní peněžní částku, avšak je povinností dlužníka zajistit, aby byl dar poskytován v rozsahu smlouvy. Dojde-li k výpadku tohoto příjmu, je povinností dlužníka tento výpadek nahradit příspěvkem z nezabavitelné části svého příjmu.

3) Povinnosti podnikajících dlužníků

Dlužník předkládá daňovou evidenci (na dodaném formuláři správcem nebo v podobné formě) v pravidelných intervalech dle usnesení soudu, nejpozději však za období 6 měsíců (k 15. březnu a k 15. září kalendářního roku). V rámci insolvenčního řízení se zjišťují skutečné příjmy dlužníka – tedy reálné příjmy a reálné výdaje. Dlužník nemůže pro výpočet uplatnit „paušál“ (ze zákona o dani z příjmů), ale musí doložit skutečné výdaje. Jednou ročně dlužník předkládá daňové přiznání a to nejpozději ke dni jeho podání. Nedosahují-li příjmy z podnikání dle daňového přiznání výše, které by dosahovaly v pracovněprávním vztahu, bude dlužník usilovat o získání zaměstnání.

4) Každá změna příjmů

Bez zbytečného odkladu oznámit insolvenčnímu soudu, insolvenční správkyňi a věřitelskému výboru každou změnu plátce příjmů vč. dalších příjmů oproti těm, za kterých bylo oddlužení schváleno:

nový hlavní pracovní poměr (HHP), dohody o provedení práce/o pracovní činnost (DPP, DOČ), navýšení mzdy, ukončení pracovního poměru, evidence na ÚP, zahájení podnikání (OSVČ – živnostenský list), nově pobírané dávky vč. jejich navýšení jak z ÚP (podpora v nezaměstnanosti, rodičovský příspěvek, odměna pěstouna), tak z ČSSZ (nemocenská, ošetřování člena rodiny, peněžitá pomoc v mateřství, starobní, invalidní a pozůstalostní důchod).

V případě, že dlužník přestane pracovat u dosavadního zaměstnavatele, pobírat příjem od dosavadního plátce příjmu nebo přestane-li dlužník podnikat, oznámí to do 1 týdne insolvenční správkyňi. Dlužník nebude ukončovat svůj pracovní poměr dohodou ani se nebude dobrovolně zříkat svých ostatních příjmů, aniž by měl zajištěný výdělkově srovnatelný příjem jiný.

a. Ztráta zaměstnání

Ztrátu zaměstnání nebo jiného příjmu je dlužník povinen oznámit bezodkladně insolvenční správkyňi (a to i před uplynutím výpovědní lhůty). Ztráta příjmů ještě sama o sobě (bez dalšího) ke zrušení oddlužení nevede. V případě, že dlužník je nezaměstnaný a nemá příjem z podnikání, bude o získání nových příjmů usilovat a nebude odmítat splnitelnou možnost si příjem obstarat a současně bezodkladně (nejpozději do 1 měsíce) předloží insolvenční správkyňi „Potvrzení o vedení

v evidenci úřadu práce pro uchazeče o zaměstnání“. Při usilování o získání nového zaměstnání bude dlužník činit maximum pro to, aby výše jeho budoucího výdělku odpovídala poměrům na místním trhu práce v okolí bydliště dlužníka.

b. Nové zaměstnání

V případě, že si dlužník zajistí nové zaměstnání či jiný trvalý příjem, oznámí to do 1 týdne insolvenční správce. Svému novému zaměstnavateli či plátcovi jiného trvalého příjmu dlužník sdělí, že probíhá oddlužení a že mají být prováděny srážky ze mzdy či jiného příjmu dlužníka (je-li tak rozhodnutím stanovené).

5) Povinnost předkládat příjmy

Vždy k 15. březnu a k 15. září kalendářního roku dlužník předloží insolvenční správce a insolvenčnímu soudu přehled svých příjmů za uplynulých 6 kalendářních měsíců a to i v případě, že je nezaměstnaný. Pak předloží soupis všech svých jednání, která učinil za účelem získání zaměstnání. Dlužník je povinen nezatajovat žádný ze svých příjmů a na žádost insolvenčního soudu nebo insolvenční správce předložit k nahlédnutí svá daňová přiznání za období trvání účinků schválení oddlužení.

6) Zpeněžení a mimořádné splátky

Dlužník je povinen vydat insolvenční správce ke zpeněžení, a výtěžek použít k mimořádným splátkám nad rámec splátkového kalendáře, hodnoty získané:

- a. darem (jednání, kterým dlužník odmítne přijetí daru, je neplatné)
- b. dědictvím (jednání, kterým dlužník odmítne přijetí dědictví bez souhlasu insolvenční správce, je neplatné; totéž platí, jestliže dlužník uzavře bez souhlasu insolvenční správce dohodu o vypořádání dědictví, podle které má z dědictví obdržet méně, než činí jeho dědický podíl; má se za to, že dlužník, který za trvání účinků schválení oddlužení neodmítne dědictví, uplatnil výhradu soupisu). Bude-li zahájeno dědické řízení, v kterém bude dlužník vystupovat jako možný dědic, oznámí to dlužník bezodkladně insolvenční správce.
- c. z neúčinného právního jednání (např. prodejem majetku, který byl uveden v soupisu majetkové podstaty), majetek, který dlužník neuvedl v seznamu majetku, ač tuto povinnost měl
- d. jiné své mimořádné příjmy (Za mimořádný příjem je považován i daňový bonus pozn. dle OSŘ § 317 (2) v období 24.4.2020 - 31.12.2021 nepodléhá srážkám)

V případě pochyb, zda jde o mimořádný příjem, se dlužník obrátí na insolvenční správce, která určí, zda tento příjem podléhá oddlužení, či si jej může dlužník ponechat pro vlastní potřebu.

7) Dlužník nesmí poskytovat nikomu z věřitelů žádné zvláštní výhody (například uspokojovat zajištěné věřitele mimo rámec oddlužení).

8) Nové dluhy po schválení oddlužení

Dlužník na sebe nesmí přijímat nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit (znovu se nesmí zadlužovat). Dlužník zajistí, aby předešel vzniku pohledávek za majetkovou podstatou,

jako jsou nejčastěji zálohy na sociálním a zdravotním pojištění, daně (daň z nemovitých věcí, u podnikajících osob daň z příjmu, daň z přidané hodnoty), stejně tak jako předchází vzniku dluhů souvisejících s běžnými výdaji (např. nájemné).

Nastane-li situace, kdy bude mít dlužník nově vzniklý dluh po splatnosti, upozorní na tuto skutečnost insolvenční správkyňi a zároveň uvede návrh řešení. Budou-li zjištěny nové dluhy, jde bez dalšího o závažné porušení povinností dlužníka v oddlužení, a tedy o důvod pro zrušení oddlužení.

9) Dlužník nesmí uzavírat žádné dohody ani smíry, v důsledku kterých by vznikla povinnost k úhradě pohledávek za majetkovou podstatou nebo pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou (typicky dohody o výši výživného); pokud jsou či budou vedena řízení o takovýchto pohledávkách, bude o nich dlužník bezodkladně informovat insolvenční správkyňi.

10) Ve vztahu k insolvenčnímu soudu má dlužník tyto povinnosti:

- a. bez zbytečného odkladu oznámit každou změnu své adresy pro doručování, aby nikdy nedošlo k situaci, že se dlužníkovi nepodaří doručit soudní zásilku,
- b. na výzvu soudu ve stanovené lhůtě splnit uloženou povinnost, zaslat požadované vyjádření či listiny,
- c. na výzvu soudu se dostavit k soudu na nařízené jednání.

Závěrem ...

Zaplacení minimálních 30 % nezajištěných pohledávek (při snížených splátkách 50%) představuje splnění pouze 1 z 10 povinností v tomto řízení. Aby mohl dlužník dostat úplného osvobození od placení svých dluhů, je nezbytným předpokladem splnění všech 10 z 10 výše vyjmenovaných povinností.

Poruší-li dlužník některou z uložených povinností (jakoukoliv z nich), může soud zrušit schválené oddlužení. Důsledky, které ze zrušeného oddlužení pro dlužníka mj. plynou, jsou, že dlužníkovi nebude „prominuta“ část jeho dluhů. Po skončení insolvenčního řízení se budou moci (dosud neuspokojení) věřitelé domáhat uspokojení svých pohledávek exekucí.